

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Onderzoek bestuur en scholen

Herstelonderzoek

Datum vaststelling: 10 maart 2021

Samenvatting

In de periode september-november 2018 hebben wij een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij de onderwijsstichtingen van Koraal. We hebben toen tekortkomingen geconstateerd in de bestuurlijke kwaliteitszorg. We hebben met het bestuur afspraken gemaakt om de kwaliteit van de sturing op de onderwijskwaliteit te verbeteren.

Wij hebben de kwaliteit in november 2020 opnieuw beoordeeld en het bestuur heeft zich verbeterd.

Wat gaat goed?

Het bestuur van Koraal heeft nu beter dan twee jaar geleden zicht op de kwaliteit van de scholen. De audits die het bestuur laat doen geven een goed zicht op de actuele kwaliteit en bovendien wordt in de kwartaalgesprekken opvolging gegeven aan de uitkomsten van de audits.

Behalve zicht heeft het bestuur ook grip op de onderwijskwaliteit: scholen worden op tijd ondersteund bij het verbeteren van de onderwijskwaliteit als dat nodig is. Ook worden de scholen door het bestuur geholpen om het onderwijs verder te ontwikkelen, zodat leerlingen nog beter onderwijs krijgen, onderwijs dat aansluit bij hun behoeften.

Het bestuur brengt scholen met elkaar in contact om van elkaar te leren. Zo kunnen scholen met een vergelijkbare leerlingenpopulatie elkaar helpen om het onderwijs te verbeteren of verder te ontwikkelen. Ze hoeven dan niet elk het wiel uit te vinden. Dit is verbeterd ten op zichte van twee jaar geleden.

Het bestuur heeft gezorgd dat de scholen nu kunnen laten zien hoe zij werken aan sociale vaardigheden van leerlingen en wat dit oplevert. Zo is er een start gemaakt met het geven van inzicht in de toegevoegde waarde die het onderwijs van de Koraalscholen heeft op de sociale ontwikkeling van leerlingen.

Wat moet beter?

De verantwoording van de scholen over bereikte resultaten staat beschreven in de jaarverslagen van de scholen. Deze zijn niet altijd makkelijk te vinden. In de digitale schoolgids moet een link opgenomen worden naar de verantwoording over resultaten.

Bestuur: Koraal, onderwijsstichtingen De Vlinder, Driespan en Saltho
Bestuursnummers:
30198 Stichting De Vlinder
41200 Stichting Driespan
50143 Stichting Saltho Onderwijs

Aantal scholen onder bestuur: 21

Totaal aantal leerlingen
De Vlinder: 140
Driespan: 1691
Saltho Onderwijs: 520
Lijst met onderzochte scholen:
03XK Het Vada (so en vso)
02RH Aventurijncollege (vso)
21GN De Rietlanden (so)
02RH Het Olivijncollege (vso)
23GY Muldersteeg (so)

Wat kan beter?

Het zicht op de resultaten van het onderwijs in sociale en maatschappelijke competenties kan verder verbeterd worden. De scholen kunnen grondiger analyseren hoe de bereikte resultaten tot stand zijn gekomen en met deze analyse het eigen onderwijs op dit vlak verder verbeteren.

Vervolg

Op een van de onderzochte scholen, het Olivijncollege, hebben we vastgesteld dat de kwaliteit zeer zwak is. Hierover hebben we een apart rapport geschreven. Het toezicht op deze school wordt verscherpt.

Het toezicht op Koraal wordt voortgezet in de reguliere cyclus van vier jaar.

Inhoudsopgave

1.	Opzet herstelonderzoek	5
2.	Resultaten onderzoek op bestuursniveau	7
3.	Resultaten verificatieonderzoek	10
	3.1. De Muldersteeg	10
	3.2. Rietlanden	12
4.	Resultaten herstelonderzoek: Het Vada College	15
5.	Reactie van het bestuur	19

1. Opzet herstelonderzoek

De inspectie heeft in november 2020 een herstelonderzoek uitgevoerd bij de onderwijsstichtingen van de Koraalgroep, naar aanleiding van tekortkomingen die we hebben geconstateerd in het vierjaarlijks onderzoek bestuur en scholen in september-november 2018. In dit herstelonderzoek staat volgende vraag centraal:

- Heeft het bestuur doelen afgesproken met de scholen, heeft het voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt het op verbetering van de onderwijskwaliteit?

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd op twee niveaus: op bestuursniveau en op schoolniveau. Op het niveau van het bestuur richtte het onderzoek zich met de bovengenoemde onderzoeksvraag op de standaard Kwaliteitszorg (KA1). Op schoolniveau hebben we geverifieerd of het beeld van het bestuur over de onderwijskwaliteit klopte en hebben we ook de kwaliteitszorg onderzocht.

Verificatieonderzoeken

Per school onderzochten we in de verificatieonderzoeken nog één andere standaard.

Op De Muldersteeg onderzochten we het Didactisch handelen OP3, omdat het bestuur liet weten dat het handelingsgericht werken goed ontwikkeld is op deze school.

Op de Rietlanden onderzochten we Zicht op ontwikkeling en begeleiding OP2, omdat de school volgens het bestuur een grote ontwikkeling heeft doorgemaakt op dit vlak.

Herstelonderzoek

In het herstelonderzoek op het Het Vada College onderzochten we de standaarden die ten tijde van het vorige herstelonderzoek onvoldoende bevonden waren (KA1 kwaliteitszorg, KA3 Verantwoording en dialoog, OR2 sociale en maatschappelijke competenties). Ook verifieerden we het eigen oordeel van het bestuur over de standaarden OP2 zicht op ontwikkeling en begeleiding, OP3 didactisch handelen en SK1 veiligheid.

Kwaliteitsonderzoek

In het Kwaliteitsonderzoek Nieuwe school Het Olivijncollege onderzochten we het volledige waarderingskader en verzamelden we ook informatie die we betrokken in de oordeelsvorming op bestuursniveau. De bevindingen uit dit onderzoek zijn vastgelegd in een apart inspectierapport. In het rapport over het herstelonderzoek bij het bestuur wordt in hoofdstuk 2 wel gerefereerd aan de bevindingen op Het Olivijncollege.

Themaonderzoek

In het themaonderzoek naar een onderwijszorgarrangement op Het Aventurijncollege onderzochten we geen standaarden uit het

waarderingskader. Wel bespraken we hoe de sturing van het bestuur op het aanbieden van onderwijszorgarrangementen bijdraagt aan het bieden van passend onderwijs. Hieraan refereren we in hoofdstuk 2 van dit rapport.

Onderzoeksactiviteiten

Om antwoord te geven op de onderzoeksvraag hebben we documenten geanalyseerd en gesprekken gevoerd met sleutelfiguren binnen de organisatie. We hebben gesproken met leerlingen, schoolleiders, commissies van begeleiding en docenten en verschillende lessen bezocht. Ook hebben we ontwikkelingsperspectieven ingezien en gesproken met kwaliteitsmedewerkers, regiodirecteuren, leden van de medezeggenschapsraden en met het bestuur.

Signalen

In de voorbereiding van ieder onderzoek kijken we altijd naar eventuele signalen die bij de inspectie zijn binnengekomen. Soms heeft dat gevolgen voor de uitvoering van het onderzoek. We hebben in het startgesprek enkele signalen met het bestuur besproken. Dit heeft niet geleid tot aanvullend onderzoek.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staat het oordeel over de standaard uit het kwaliteitsgebieden kwaliteitszorg en ambitie. Ook de afspraken over het vervolgtoezicht zijn opgenomen in hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 gaat in op de resultaten van de onderzoeken op de scholen.

In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en rapportage opgenomen.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- Goed
- Voldoende
- Onvoldoende
- Kan beter

Kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsproces
- Schoolklimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie
- Financieel beheer

2. Resultaten onderzoek op bestuursniveau

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek op bestuursniveau: het oordeel over de standaard Kwaliteitszorg en het herstel van de in 2018 geconstateerde tekortkomingen.

Het beeld van het bestuur over de kwaliteit komt niet overeen met het beeld van de inspectie

Het beeld van het bestuur komt volledig overeen met het beeld van de inspectie

Het beleid van het bestuur werkt niet door tot op school/opleidingsniveau

Het beleid van het bestuur werkt volledig door tot op school/opleidingsniveau

Samenvattend oordeel

Het beleid van het bestuur is zichtbaar en merkbaar in de scholen en het bestuur heeft grip op de onderwijskwaliteit van de scholen. Dit is verbeterd ten op zichte van twee jaar geleden.

Sinds twee jaar voert het bestuur het onderwijskundig beleid uit via een strategisch beleidsplan dat De Nogensprong heet. De Nogensprong bestaat uit doelen, ambities en ontwikkelroutes op verschillende terreinen: onderwijskwaliteit, keuze voor onderwijs aan complexe doelgroepen, personeelsbeleid en zo meer. De scholen gebruiken de Nogensprong voor het maken van onderwijskundige keuzes die passen bij hun leerlingpopulatie en zij stemmen hun jaarplannen af op de doelen uit de Nogensprong. De Nogensprong was in de vorm van posters zichtbaar op de scholen en werd genoemd door schoolleiders en leraren als wij hen spraken over het beleid van de Koraalgroep en over de ontwikkeling van hun eigen school.

2.1. Kwaliteitszorg en ambitie

In de onderstaande tabel geven wij het oordeel weer over de onderzochte standaard van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	

De bestuurlijke kwaliteitszorg is van voldoende kwaliteit. Waar het twee jaar geleden ontbrak aan sturing op kwaliteitsverbetering op de scholen, is die sturing nu duidelijk wel aanwezig. We constateren dan ook dat het bestuur een stelsel van kwaliteitszorg heeft ingericht waarmee het niet alleen zicht krijgt op de kwaliteit van de scholen, maar deze ook nadrukkelijk bevordert.

Daarbij is het nu voor de scholen veel duidelijker dan twee jaar geleden welke meerwaarde het heeft om bij Koraal te horen. Het bestuur zorgt ervoor dat expertise wordt uitgewisseld tussen de afzonderlijke scholen en leren van elkaar gebeurt ook als een school de kwaliteit moet verbeteren.

Het stelsel van kwaliteitszorg en de effecten van de sturing op kwaliteit lichten we hierna toe.

De medewerkers van de onderwijsstichtingen van Koraal weten nu welke scholen een vergelijkbare leerlingpopulatie hebben en het bestuur zorgt dat de medewerkers elkaar ontmoeten om kennis uit te wisselen en elkaar te helpen bij het opbouwen van expertise in de eigen school.

De sturing via De Negensprong, het strategisch onderwijskundig beleid van het bestuur, heeft er in de afgelopen twee jaar voor gezorgd dat scholen de kenmerken van hun leerlingpopulatie als uitgangspunt nemen om het onderwijs in te richten. Samenwerking met de zorginstellingen van Koraal is hierbij van belang en wordt verbeterd waar dat nodig is.

Een van de kenmerken van het strategisch onderwijsbeleid van Koraal is daarnaast het bieden van maatwerk en het inrichten van onderwijzorgarrangementen (OZA). Deze OZA's zijn bedoeld voor leerlingen met een complexe ondersteuningsvraag die zowel onderwijs als (medische) zorg of jeugdhulp betreft. In de verificatieonderzoeken, maar ook in het themaonderzoek op Het Aventurijncollege en in het kwaliteitsonderzoek op Het Olivijncollege, dat gekoppeld is aan een jeugdzorgplusinstelling, zagen we voorbeelden van dit maatwerk in de praktijk. Een sterk punt van het bestuursbeleid gericht op de OZA-scholen is dat de OZA-scholen leren van elkaars successen en ontwikkelde praktijken. Een concreet voorbeeld hiervan is de ondersteuning die Het Olivijncollege krijgt van Het Ginnikencollege om de leerlingbegeleiding beter in te richten.

Het bestuur heeft de scholen ertoe aangezet om meer opbrengstgericht te gaan werken. De motivatie om dat te doen is om beter inzicht te kunnen geven in de toegevoegde waarde die de Koraalscholen hebben in de ontwikkeling van leerlingen. Dit opbrengstgericht werken is nog in ontwikkeling. Met name het inzichtelijk maken van de toegevoegde waarde op het vlak van sociale en maatschappelijke competenties is nog een zoektocht. Een

belangrijke stap vooruit is echter al gemaakt: vrijwel alle scholen brengen de ontwikkeling van de leerlingen in beeld en hebben een norm gesteld om deze ontwikkeling aan af te meten.

Naast de aandacht voor het leren van elkaar en het in beeld brengen van de toegevoegde waarde van het Koraal-onderwijs is het van belang dat het bestuur scherp zicht blijft houden op het voldoen aan de wettelijke vereisten, ook als die niet standaard onderdeel zijn van de interne audits. We constateerden daarin de volgende aandachtspunten, omdat niet alle scholen die wij bezochten voldeden aan deze vereisten:

- De maatwerktrajecten die Koraal aanbiedt, moeten voor sommige leerlingen gepaard gaan met een aanvraag voor tijdelijke onderwijstijdonderschrijding. Sommige scholen doen deze aanvragen bij de inspectie, andere niet, terwijl dit wel nodig is (beleidsregel afwijking onderwijstijd 2018).
- De verantwoording over de resultaten in de schoolgidsen (art. 22 WEC) is niet altijd goed vindbaar of is onvoldoende betekenisvol.
- In de commissie voor de begeleiding moet een medisch deskundige zitting hebben bij het vaststellen en bijstellen van de OPP's (art. 40b WEC).

We verwachten dat het bestuur ook stuurt op het voldoen aan deze wettelijke vereisten.

Herstelopdrachten

Het bestuur heeft een stelsel van kwaliteitszorg ingericht waarmee het er in voldoende mate in slaagt om de kwaliteit van de scholen te bewaken en te bevorderen. Daarmee is voldaan aan de herstelopdracht voor KA1.

Het bestuur heeft ook voldaan aan de herstelopdracht voor OR2 op de scholen. Alle scholen werken nu opbrengstgericht aan de sociale en maatschappelijke competenties en het bestuur heeft zicht op de mate waarin de door de scholen gestelde normen gehaald worden.

3. Resultaten verificatieonderzoek

In dit hoofdstuk beschrijven we de oordelen en de bevindingen over de standaarden die we op de scholen hebben onderzocht in de verificatieonderzoeken. Het gaat om de onderzoeken op De Muldersteeg en de Rietlanden.

We verbinden deze bevindingen aan de oordelen over de bestuurlijke kwaliteitszorg.

3.1. De Muldersteeg

De Muldersteeg verzorgt speciaal onderwijs aan leerlingen met gedragsproblemen in de leeftijd van 4 tot 13 jaar.

Onderwijsproces	O	V	G
OP3 Didactisch handelen		•	

OP3 Didactisch handelen

Wij beoordelen de standaard Didactisch handelen als Voldoende. Dit kwaliteitsbeeld komt overeen met het beeld van het bestuur en van het schoolteam. In de volgende alinea's leggen we uit waarom het didactisch handelen voldoet aan de eisen voor basiskwaliteit en waar mogelijkheden voor versterking zijn.

Op basis van de kenmerken van de leerlingenpopulatie hanteert de school een lesmodel dat zich kenmerkt door structuur en voorspelbaarheid. Dit lesmodel geeft leraren veel ruimte voor afstemming op verschillende niveaus en onderwijsbehoeften van de leerlingen, bijvoorbeeld door een verlengde instructie of door differentiatie in opdrachten. Dit zagen wij in de meeste lessen goed terug. De leraren startten met het bespreken van de leerdoelen en sloten af met een evaluatie van zowel het proces als de leerdoelen.

In alle lessen zagen wij dat leraren hoge verwachtingen uitspraken die activerend werkten en leerlingen bejegenden conform de afspraken in het ontwikkelingsperspectief en het groepsplan.

Hoewel we in alle lessen hetzelfde lesmodel zagen, verschilde de mate waarin leraren erin slaagden alle leerlingen taakgericht bezig te laten zijn in de verschillende fasen van het lesmodel. Daarnaast was er verschil in de mate waarin leraren bij de uitleg en de interactie met leerlingen gebruik maakten van het aanleren en aanspreken van denkstrategieën. In enkele lessen observeerden we vooral een uitleg gericht op hoe een opdracht gemaakt moest worden en feedback

gericht op het juist of onjuist zijn van het antwoord. Op dit vlak zien wij daarom mogelijkheden tot verbetering. Dit komt overeen met het kwaliteitsbeeld van het schoolteam en het bestuur.

De taakbetrokkenheid van leerlingen valt in positieve zin op. In de lessen zijn veel leerlingen bij de instructie betrokken, zo steken veel leerlingen hun vinger op om antwoord te geven op een vraag van de leraar. We zagen enkele mooie voorbeelden waarin leraren ervoor zorgden dat ook de leerlingen die niet hun vinger opsteken meedoen in de lessen. Soms door hun de beurt te geven en soms door de les goed af te stemmen op de belevingswereld van de leerlingen. Deze goede praktijken zou het lerarenteam uit kunnen wisselen om ervoor te zorgen dat in alle lessen gebruik wordt gemaakt van de hoge taakbetrokkenheid van leerlingen.

Samengevat voldoen de lessen aan de wettelijke eisen voor basiskwaliteit en zagen we goede voorbeelden van actieve betrokkenheid van leerlingen en zagen we leraren die hoge verwachtingen uitspreken en leerlingen verantwoordelijk maken voor hun leerproces. Tegelijk observeerden we verschillen in de kwaliteit van de lessen tussen leraren, dit biedt een mooie kans tot uitwisseling van goede praktijken.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	

KA1 Kwaliteitszorg

Wij beoordelen de standaard Kwaliteitszorg (KA1) als Voldoende. De school heeft een stelsel van kwaliteitszorg ingericht conform de uitgangspunten van het bestuur en volgens de eisen die de wet stelt. Dit betekent dat de school systematisch de cruciale aspecten van het onderwijsleerproces in beeld brengt, evalueert en zo nodig bijstelt, bijvoorbeeld het didactisch handelen. Dit beeld vormt samen met de resultaten van de zelfevaluatie en de audit(s) de basis voor de verbeteractiviteiten in het jaarplan.

Bij het opstellen van het jaarplan en de verbeteractiviteiten is het bestuur nauw betrokken, bijvoorbeeld in de vorm van gesprekken met de schoolleiding, sectordirecteur en kwaliteitsmedewerkers. Dit betekent dat in de praktijk op meerdere momenten wordt besproken of de doelen uit het jaarplan voldoende dekkend zijn voor de geconstateerde verbeterpunten. Tot nu toe is de conclusie van het bestuur en de schoolleiding dat de verbetermaatregelen voldoende effect hebben.

Hoewel het jaarplan en de geformuleerde doelen het team voldoende houvast geven, is onze observatie dat de school bij sommige

doelen explicieter kan zijn over welk effect met de verbetermaatregelen bereikt moet worden.

Het schoolteam herkent zich in de verbeteractiviteiten en neemt hiervoor verantwoordelijkheid. Dit uit zich onder andere in participatie van leraren in alle ontwikkelteams vanuit De Negensprong. De leraren van De Muldersteeg hebben er zelf voor gekozen om in alle ontwikkelteams vertegenwoordigd te zijn. Zij ervaren dit als een kans om het onderwijs verder te versterken en expertise uit te wisselen.

Een mooi voorbeeld van het functioneren van het stelsel van kwaliteitszorg is het didactisch handelen. Op basis van de bestuurlijk vastgestelde observatieformulieren brengt de school de kwaliteit van het didactisch handelen structureel in beeld. Dit kwaliteitsbeeld vormt de basis voor zowel individuele gesprekken met leraren als voor gesprekken met het team over algemene verbeterpunten. Daarbij gebruikt het schoolteam dit kwaliteitsbeeld om sterke punten in het handelen van leraren te waarderen en om de leraren uit te nodigen van elkaars kwaliteiten te leren.

3.2. Rietlanden

Rietlanden is een school voor speciaal onderwijs voor leerlingen tussen 4 en 13 jaar. De school verzorgt onderwijs en zorg aan kinderen met gedrags- en psychiatrische problematiek.

Onderwijsproces	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding		●	

OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding

De school voldoet aan de basiskwaliteit van deze standaard. De Commissie voor de Begeleiding (CvB) en de leraren verzamelen systematisch informatie over de voortgang van de ontwikkeling van de leerlingen. Met de schoolstandaard stelt de CvB een passend ontwikkelingsperspectief op.

Een ontwikkelpunt is het plannen van het onderwijs op de leergebiedoverstijgende vakken. De school volgt de vorderingen van de leerlingen op de sociaal-emotionele ontwikkeling wel, maar geeft dit niveau niet weer in het ontwikkelingsperspectief, evenmin wat de invloed hiervan is op de uitstroombestemming. Daarnaast missen we wat dit betekent voor het te plannen aanbod voor dit leergebied.

Voor de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben stelt de

school een individueel handelingsplan op. De kwaliteit van deze handelingsplannen wisselt, wat wordt onderkend door de CvB. Men is met een verbeterslag bezig waarbij erop wordt gelet dat 'beschrijven' plaatsmaakt voor 'doelgericht plannen'. Op basis van de informatie in de ontwikkelingsperspectieven stelt de school groepsplannen op. Hoewel deze groepsplannen voor een aantal vakken nog in ontwikkeling zijn stelden we tijdens de lesbezoeken vast dat deze plannen de leraren voldoende in staat stellen om het onderwijs af te stemmen op de onderwijs- en ondersteuningsbehoeftes van de leerlingen in de klas.

De ontwikkeling van de leerlingen wordt regelmatig geëvalueerd waarbij de school gebruik maakt van de inzet van een zorgondersteuningsteam als de voortgang van de ontwikkeling van de leerling in het geding is. Ook de groepsplannen worden geëvalueerd. We bespraken met de commissie van begeleiding dat het team de beschikbare gegevens over de leerlingen beter moet analyseren en interpreteren. Dit om ervoor te zorgen dat het leerkrachthandelen in de klas nog meer dan nu het geval is, gericht is op de ontwikkeling van de leerlingen.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	

KA1 Kwaliteitszorg

We beoordelen de kwaliteitszorg als Voldoende. Na een onrustige periode met veel wisselingen in de schoolleiding heeft het team, onder aanvoering van het huidige managementteam, de weg naar boven weer gevonden. Het managementteam heeft de onderwijsinhoudelijke expertise en de kwaliteitszorg helder georganiseerd. Zo constateerden we dat er sprake is van een overzichtelijke kwaliteitszorgcyclus, bewuste keuzes en duidelijke kaders in de inrichting van het onderwijs.

Daarnaast is ingezet op verbeteringen van de onderwijsinhoud en is de focus gelegd op het vergroten van het handelingsrepertoire van de leerkracht in de klas. Zo heeft de schoolleiding verschillende maatregelen genomen die noodzakelijk zijn om er voor te zorgen dat leraren de leerlingen op hun niveau les kunnen geven in instructiegroepen. De leerlingen hebben geleerd om met uitgestelde aandacht om te gaan doordat de les duidelijk is gestructureerd. Verder heeft de school ervoor gekozen om aan iedere klas een pedagogisch medewerker te koppelen, wat als effect heeft dat er minder 'verstoringen' zijn tijdens de les en de leerkracht en leerlingen zich (meer dan voorheen) op het onderwijs kunnen richten. Kortom, op veel terreinen wordt in de kwaliteit van het onderwijs geïnvesteerd door middel van scholing, collegiaal overleg en financiële

middelen. Hierbij valt de planmatige aanpak van de onderwijsontwikkeling op.

Een jaarplan met resultaatafspraken is vertaald naar een tijdspad met ontwikkeldoelen. Regelmatig legt de school verantwoording af over de onderwijsontwikkeling. De teamcoördinator en de orthopedagoog houden zicht op het bereiken van de afgesproken doelen in het onderwijsproces. De bevindingen worden vervolgens besproken met de interim-directeur, de regiodirecteur en met het bestuur. De negensprong, de strategische beleidsagenda van Koraal, werkt hierbij zowel horizontaal, tussen locaties, als verticaal, tussen de verschillende sturingslagen, als verbindend instrument.

Ten aanzien van de onderwijsinrichting zijn bewuste keuzes gemaakt die voor ons navolgbaar en logisch zijn, ook al betekenen deze keuzes dat er iets minder aandacht is voor andere zaken. Dit houdt echter geen risico's in voor de kwaliteit van het onderwijs. Hoewel de school intern en extern, ten aanzien van profilering en zichtbaarheid in de regio, werkt aan kwaliteitsverbetering is ze er nog niet. De basis is voorzichtig stabiel te noemen, maar een verdiepingsslag is zeker nodig. Deze verdiepingsslag wordt de komende maanden gemaakt met betrekking tot inhoudelijke verbeteringen in het onderwijs zoals onder andere het gebruik van passender lesmethoden en de toepasbaarheid van de handelingsplannen. Daarnaast liggen er plannen klaar om de professionaliteit in de klas verder te verbeteren, zowel ten aanzien van de didactiek als ook met betrekking tot het pedagogisch vakkundig handelen van leerkrachten. Met de training 'Pedagogische Tact' is al een eerste aanzet gegeven om te reflecteren op het eigen gedrag van de leraren en de (onbedoelde) effecten ervan op groepsdynamiek of de individuele leerling.

Tot slot hebben wij met de interimdirecteur en de regiodirecteur het volgende besproken. Hoewel de school zich in de goede richting ontwikkeld en deze ontwikkeling bewaakt met een stelsel van kwaliteitszorg, is het bekend dat er op (korte) termijn opnieuw discontinuïteit in het management zal ontstaan. De interim-directeur is immers tijdelijk aan de school verbonden. De kwaliteit van de overdracht aan de volgende directeur is van belang voor het waarborgen van de voortgang in de kwaliteitsslag die nu gemaakt wordt.

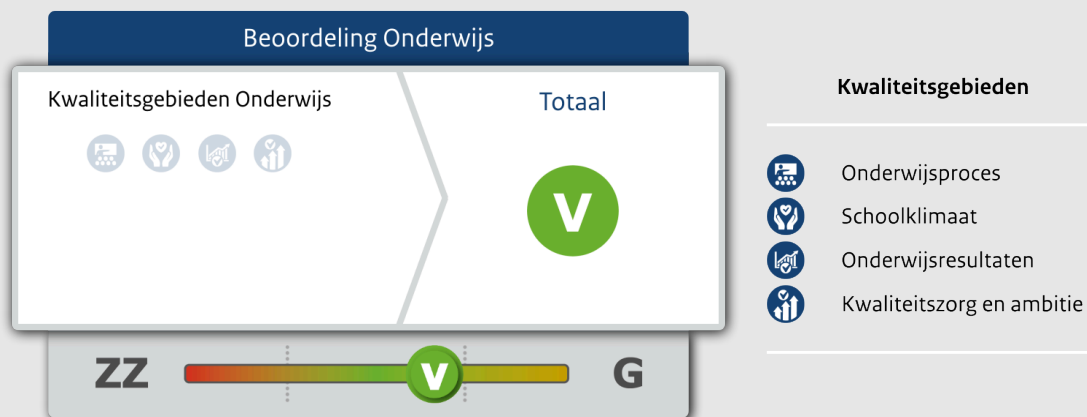
4. Resultaten herstelonderzoek: Het Vada College

Op Het Vada en Het Vada College wordt speciaal onderwijs gegeven aan leerlingen van 4 tot 20 jaar met ernstige gedrags- en/of psychiatrische problematiek, gecombineerd met een licht verstandelijke beperking (LVB). Op het moment van ons onderzoek is er slechts één so klas waarin leerlingen zitten tussen 8 en 12 jaar.

In dit hoofdstuk geven wij de oordelen en de resultaten van het herstelonderzoek bij Het Vada en Het Vada College. De school had in november 2019 een aantal herstelopdrachten gekregen van de inspectie. Deze betroffen de standaarden KA1, KA3 en OP2.

Het bestuur heeft in oktober 2020 een audit uitgevoerd naar de kwaliteit van deze standaarden en ook naar de kwaliteit van de andere onderdelen uit het auditkader. Wij hebben deze oordelen geverifieerd en bovendien beoordeel of aan de herstelopdrachten is voldaan.

Onderstaand figuur geeft de resultaten van het onderzoek.

Conclusie

De conclusie van het onderzoek is dat Het Vada en Het Vada College onderwijs bieden van voldoende kwaliteit. Aan de herstelopdrachten is voldaan.

4.1. Onderwijsproces

Onderwijsproces	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding		●	

OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding

We beoordelen de standaard als Voldoende. De manier waarop de school de leerlingen begeleidt en zicht houdt op hun ontwikkeling voldoet aan de eisen die de wet stelt. Ook het ontwikkelingsperspectief zelf voldoet aan de wettelijke vereisten.

Het ontwikkelingsperspectief dat voor alle leerlingen is opgesteld is functioneel voor de leraren. Tijdens lesobservaties stelden wij vast dat de handelingsadviezen die in de OPP's staan opgevolgd worden door de leraren. De leden van de Commissie voor de Begeleiding (CvB) vertellen dat zij voortdurend met de leraren in gesprek zijn over het uitvoeren van de OPP's en over de voortgang van leerlingen. Voor sommige CvB-leden voelt dit nog wat onwennig omdat het gesprek ervaren kan worden als controle. De CvB en de schoolleiding hebben echter vastgesteld dat hun zicht op de uitvoering van de OPP's nodig is om de leerlingen optimaal in beeld te hebben en te kunnen begeleiden.

Leraren erkennen dit en zeggen het niet als controle te ervaren. Wij constateren dat het voortdurende gesprek over de ondersteuning in de lessen én de sturing van de CvB de leerlingen ten goede komt. Zo heeft de CvB samen met leraren groepshandelingsplannen gemaakt waarin de handelingsadviezen uit de OPP's samengevat zijn. Dit komt de uitvoering van de OPP's ten goede.

In drie van de vier geobserveerde lessen leidde de individuele leerlingbegeleiding tot actieve betrokkenheid van leerlingen en tot het bereiken van de lesdoelen. De samenwerking tussen de leraren en de pedagogisch medewerkers droeg evenzeer bij aan een optimale leerlingbegeleiding.

De toename van kwaliteit van de leerlingbegeleiding is niet alleen tweeweg gebracht door actieve sturing hierop van de schoolleiding en de CvB, maar ook door gebruik te maken van de sturing via De Negensprong. In De Negensprong neemt leerlingbegeleiding een prominente plek in vanwege de keuze van Koraal voor 'complexe' doelgroepen.

OP3 Didactisch handelen

Het didactisch handelen is van voldoende kwaliteit. Ons oordeel komt overeen met de bevinding van het bestuur in de interne audit. In de meeste lessen die wij observeerden waren leerlingen actief betrokken bij de les. Deze sfeer waarin leren mogelijk was werd bevorderd door de positieve benadering van leerlingen door de leraren en

pedagogisch medewerkers. Het directe instructiemodel waarmee de leraren werken was zichtbaar in de geobserveerde lessen, die duidelijk goed voorbereid waren.

4.2. Onderwijsresultaten

Onderwijsresultaten	O	K	V	G
OR2 Sociale en maatschappelijke competenties			●	

OR2 Sociale en maatschappelijke competenties

De school heeft leerlijnen vastgesteld voor de sociale en maatschappelijke competenties en heeft een norm om te beoordelen of leerlingen zich voldoende ontwikkelen. Vanwege de coronamaatregelen in het voorjaar van 2020 heeft de school niet kunnen toetsen of de bereikte resultaten voldoen aan de vastgestelde norm.

De norm en het toets- en volginstrument zijn wel aanwezig en we beoordelen de standaard dan ook als Voldoende.

De school ziet het ontwikkelen van deze competenties bij leerlingen als een van zijn kernopdrachten. Om deze kernopdracht goed te kunnen uitvoeren wordt ook samengewerkt met de leefgroepen waar veel leerlingen wonen. Er zijn pedagogisch medewerkers van deze groepen aan de school verbonden en dat bevordert het (samen) werken aan de sociale competenties van leerlingen.

Omdat de school onderwijs aanbiedt in de arbeidsgerichte uitstroomprofielen, is er ook in de leerlijnen van de praktijkvakken en in de arbeidstoeleidingstrajecten aandacht voor de sociale competenties. Zo wordt er vakoverstijgend, en betekenisvol (want gericht op de vervolgplek) gewerkt aan de sociale competenties. In 2020-2021 wordt voor het eerst getoetst in hoeverre de gestelde norm gehaald wordt. Vervolgens kan de kwaliteit van de standaard verder verbeterd en bestendigd worden.

4.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

KA1 Kwaliteitszorg

De kwaliteitszorg is Voldoende. De school werkt planmatig aan het

vasthouden en bevorderen van de onderwijskwaliteit. Er zijn toetsbare doelen gesteld en de schoolleiding en de leraren hebben helder voor ogen welke verbeteringen zij nog willen realiseren in hun onderwijs.

Het stelsel van kwaliteitszorg sluit aan bij de systematiek die op bestuursniveau gehanteerd wordt. Ook heeft de kwaliteit een impuls gekregen van de sturing via De Negensprong. Op dit moment is de school bezig om het volgende schoolplan te ijken aan de doelen uit de negensprong, zodat het strategisch bestuursbeleid ook de komende vier jaar uitgevoerd wordt op schoolniveau.

Voor de medewerkers van Het Vada College is het belangrijk dat er gewerkt wordt vanuit de visie op leren die uitgaat van het aangaan van verbinding met leerlingen. Deze visie zien we terug in de uitvoering van de *positive behaviour support* systematiek in de klassen en in de hoge mate van individuele begeleiding en maatwerk die leerlingen krijgen in de lessen. Een ander voorbeeld van de uitwerking van de visie is het traumasensitief werken van de leraren. Voor alle leerlingen is een steunplan opgesteld waarin staat wat hun *triggers* zijn. Leraren houden hier rekening mee en op schoolniveau is het effect van traumasensitief werken onder andere terug te zien in de afname van de ernst van incidenten.

5 . Reactie van het bestuur

De Raad van Bestuur van Koraal heeft kennis genomen van de rapportage van de Inspectie van het Onderwijs en kijkt met tevredenheid naar de uitkomst van het bestuursonderzoek met het oordeel voldoende. De inspectie constateerde dat het bestuur heeft voldaan aan de herstelopdrachten voor KA1 Kwaliteitszorg en OR2 Sociale en maatschappelijke competenties.

Wij ervaren het als een positieve bekrachtiging van alle inspanningen die verricht zijn om dit resultaat tot stand te brengen. Het geeft de energie en het enthousiasme verder te werken aan ons ambitieuze ontwikkeltraject.

Het door de inspectie geschetste beeld bevestigt dat we een heldere koers volgen en de medewerkers deze koers kennen en onderschrijven. De Raad van Bestuur heeft een duidelijk beeld van wat goed gaat op de scholen en wat beter kan of moet. Het stelsel van kwaliteitszorg bewaakt en bevordert de kwaliteit van de scholen. Het beleid van het bestuur is zichtbaar en merkbaar in de scholen en het is duidelijk welke meerwaarde het heeft om onderdeel te zijn van Koraal.

De scholen krijgen ondersteuning bij het verbeteren van de onderwijskwaliteit en worden geholpen om het onderwijs verder te ontwikkelen. Medewerkers van de scholen leren van elkaar en ontwikkelen en verbeteren het onderwijs gezamenlijk. Er wordt gebruik gemaakt van good practices en expertise van de andere scholen. Middels de interne audits heeft de Raad van Bestuur zicht op de actuele onderwijskwaliteit van de scholen. In jaarplannen en kwartaalgesprekken wordt opvolging gegeven aan de uitkomsten van de audits.

De scholen werken opbrengstgericht zodat er goed inzicht gegeven kan worden wat de toegevoegde waarde is van het onderwijs op de Koraalscholen. De ontwikkeling van de leerlingen is steeds beter in beeld en er zijn normen gesteld om die ontwikkeling aan af te meten. Er is zicht op de mate waarin de scholen de gestelde normen halen. De scholen laten zien hoe zij werken aan de sociale vaardigheden van leerlingen en wat dit oplevert.

We voeren de vernieuwing van ons onderwijskundig beleid uit via het strategisch onderwijsbeleidsplan De Negensprong. Hierin hebben we onze ambities en ontwikkelroutes vastgelegd met betrekking tot de onderwijskwaliteit, de uitwerking van het onderwijs, de samenwerking met (zorg)partners en de onderwijsresultaten. Onderwijs-zorgarrangementen vormen een belangrijke pijler van dat beleid en komen tot stand door een goede samenwerking met de zorginstellingen van Koraal en andere partners.

De scholen gebruiken de Negensprong voor het maken van onderwijskundige keuzes die passen bij hun leerlingpopulatie en zij stemmen hun jaarplannen af op de doelen uit De Negensprong.

De resultaatafspraken van De Negensprong met betrekking tot de kwaliteit van het onderwijs zijn:

- Ambitie: We hebben een richtinggevende strategische beleidsagenda 2020 – 2024 waarlangs de ontwikkeling en implementatie de komende jaren uitgevoerd wordt. Deze bestaat uit De Negensprong en het Meerjarenbestuursformatieplan.
- Pro-actief partner samenwerkingsverbanden: We hebben een strategie, doelen en resultaten per samenwerkingsverband, voor elke leerling is er een passend aanbod, er zijn meer arrangementen met het regulier onderwijs. We hebben onderscheidende schoolondersteuningsprofielen.
- Koraal Onderwijzorgarrangementen (OZA): Ontwikkelen van een werkwijze waarbij voor elke leerling/cliënt altijd het meest passende en sluitende aanbod wordt gecreëerd wat past bij de door betrokkene zelf geformuleerde hulpvraag. Onderwijs, zorg en arbeidstoeleiding worden daarbij zowel in kwaliteit als omvang aangeboden, passend bij de behoefte die de betrokkene op dat moment heeft en passend bij wet- en regelgeving.
- Van volledig curriculum tot en met maatwerk: Alle leerroutes zijn voorzien van leerlijnen en methodes die gebruikt worden binnen Koraal Onderwijs.

Het aanbod is modulair beschikbaar. Per module is helder wat het leerrendement is.

De samenwerking in en tussen schoolsoorten is geborgd in processen, procedures, tijd en capaciteit.

- Succesvol leiderschap: Het besturingsmodel van Koraal is geïmplementeerd en zichtbaar binnen Koraal Onderwijs.
- Kennisdeling in- en extern: We hebben in onze organisatie structurele bovenschoolse ontwikkelteams op niveau van schoolsoorten, expertiseteams op onderdelen van de kwaliteitszorg, intervisie. We hebben een bovenschoolse kennisagenda en jaarplan en een goed digitaal platform voor uitwisseling.
- Bestuurlijk dashboard onderwijs: We beschikken over samenhangende en relevante informatie in het kader van de PDCA-cyclus wat betreft effectiviteit (de goede dingen doen), doelmatigheid (dingen goed doen) en zuinigheid (dingen voordelig doen).

Het dashboard is zoveel mogelijk geautomatiseerd.

- Opbrengstgericht werken: De werkwijze van opbrengstgericht werken is per schoolsoort geëvalueerd, bijgesteld en gestandaardiseerd. We beschikken over documenten waarin werkwijze, processen, procedures en instrumenten zijn beschreven.
- Doelgroepenmodel+: We hebben een uniforme en samenhangende set tools waarmee we de PDCA van opbrengstgericht werken monitoren.

Er zijn arrangementen en leerroutes vastgesteld op basis van de populatiegegevens

Per leerarrangement is een passend onderwijsleerproces ingericht. Het effect van het onderwijs wordt geëvalueerd vanuit de opbrengsten.

- Leerroutes naar uitstroombestemming: Voor alle uitstroombestemmingen zijn leerroutes met het eindniveau vastgesteld.
- Sociale en maatschappelijke competenties: Per schoolsoort is er een ontwikkelingslijn sociale en maatschappelijke competenties vastgesteld gebaseerd op de CED-leerlijnen Sociaal Gedrag en is de schoolstandaard uitgewerkt. Het uitstroomniveau met betrekking tot sociaal-maatschappelijke competenties en de leerroute die gevolgd wordt maakt onderdeel uit van het OPP van de leerling. Tenminste 75% van de leerlingen behaalt met betrekking tot de sociaal-maatschappelijke competenties een uitstroomniveau zoals in het OPP gesteld is.
- Kwaliteit in beeld: Per kwaliteitskaart is er een normering van basiskwaliteit en eigen aspecten van kwaliteit per school, per schoolsoort en voor Koraal Onderwijs als geheel.
- Leren op maat: Het onderwijs wordt zo optimaal mogelijk afgestemd op de leerling. Er is een gedeelde visie op leren op maat. Er is een duidelijke samenhang met het doelgroepenmodel+.
- Schoolklimaat: De concepten van schoolklimaat die gebruikt worden binnen Koraal Onderwijs zijn getoetst aan de kwaliteitskaarten en voorzien van een normering. De werkwijze binnen Koraal is beschreven in een toolbox. Het meten van de effecten maakt hier onderdeel van uit.
- PDCA Kwaliteitszorg: Het systeem van kwaliteitskaarten en bijbehorende instrumenten zijn geautomatiseerd met daarbij een monitor schoolplannen en een kwaliteitsmonitor scholen. Er is een kwaliteitshandboek Koraal Onderwijs.
- Interne Vliegende Brigade: We beschikken over een interne vliegende brigade die ingezet kan worden voor collegiale consultatie en ondersteuning.
- PDCA Integraal OZA proces: We hebben het in-, door- en uitstroomproces beschreven voor leerlingen voor wie de integrale benadering functioneel is. Het OPP bij de OZA is integraal en de effecten van het aanbod worden systematisch gemeten.
- Vierjarig schoolplan: De schoolplannen zijn geactualiseerd en voldoen aan de actuele wet- en regelgeving. De samenhang in doelen, beleid en ontwikkeling op niveau Koraal Onderwijs en de schoolsoorten blijkt duidelijk uit de plannen.
- Opbrengstenanalyse: We hebben een uniform rapportagemodel voor opbrengsten per school en schoolsoort. We hebben een rapportagemodel voor leeropbrengsten voor leerlingen die een korte periode onderwijs krijgen (OZA, arrangementen)

Verder wordt er gewerkt aan aandachtspunten zoals een kwaliteitsmonitor scholen, professionalisering van medewerkers, de

verantwoordelijkheidsverdeling binnen Koraal Onderwijs en een informatiseringsplan. Door de herinrichting van de ondersteunende diensten aan het eind van 2019, worden regiodirecteuren en schoolleiders daarnaast beter ondersteund en versterkt in het verbeteren van de kwaliteit van onderwijs.

De resultaatafspraken van de Negensprong worden aangevuld met de aandachtspunten die de inspectie constateerde tijdens het onderzoek:

- tijdelijke onderwijstijdondersteuning voor leerlingen in sommige maatwerktrajecten
- verantwoording over de resultaten in de schoolgidsen
- medische deskundige in de cvb bij het vaststellen van de OPP's

Op de scholen van Koraal wordt met vereende krachten hard gewerkt om de kwaliteit van het onderwijs te vergroten en op een integrale wijze onderwijs en zorg aan te bieden. Samen met ouders en verzorgers, stakeholders en samenwerkingspartners begeleiden en ondersteunen we onze leerlingen met hun complexe problemen naar zo zelfstandig mogelijk functioneren en volwaardig participeren aan onze samenleving.

De Raad van Bestuur is zeer tevreden over het ontwikkeltraject dat uitgezet is binnen Koraal Onderwijs. Ondanks de belemmeringen door COVID-19 en de maatregelen die er uit voortvloeien, is het traject op koers gebleven. De resultaten tot nu toe en de bekrachtiging ervan door de inspectie geven het bestuur het volste vertrouwen in het vervolg ervan.

De Raad van Bestuur bedankt alle medewerkers van Koraal Onderwijs voor de inzet en is trots op het bereikte resultaat.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

